

ZPRÁVA O ČINNOSTI CENTRA PRO ČESKOSLOVENSKÁ EXILOVÁ STUDIA PŘI KATEDŘE HISTORIE FF UP V OLMOUCI ZA ROK 2010

Karel Konečný

Po úspěšném dokončení dvou velkých grantových projektů (viz Zpráva za období 2007–2009), zakončených publikováním řady dílčích studií a dvou monografií,¹ realizovali členové a externí spolupracovníci Centra pro československá exilová studia (dále Centra) řadu vlastních badatelských, archivně dokumentačních a edičních aktivit. V souvislosti s výzkumem problematiky vojenského exilu se podařilo ve spolupráci s Univerzitou obrany v Brně a Vydavatelstvím Univerzity Palackého v Olomouci vydat paměti dvou čelných představitelů československého zahraničního odboje ve Velké Británii – Josefa Nováka a Arnošta Poláka.² Na vydání paměti A. Poláka, jejichž editorem byl Mgr. Jan Machala, finančně přispěl také Nadační fond pro odškodnění obětí holocaustu v Praze. Slavnostní prezentace obou autobiografií pořádaná Univerzitou obrany v Brně v květnu 2010 se setkala s velkým zájmem široké veřejnosti a přispěla k prohloubení spolupráce veteránských exilových spolků působících ve Velké Británii. Tato spolupráce se projevila mj. i v tom, že vedení Československé obce legionářské v zahraničí a Svaz československých letců v exilu předaly Centru obsáhlou a neobyčejně materiálově hodnotnou pozůstalost tajemníka Svazu letců v exilu mjr. L. Pospíchala. Tato pozůstalost v rozsahu cca. 20 archivních kartonů je předmětem inventarizace s plánovaným dokončením ke konci roku 2011.

V roce 2010 vyšel další, v pořadí již šestý svazek z ediční řady Studie z dějin emigrace. Obsah svazku sestává ze dvou hlavních částí. Editorka prof. J. Burešová uspořádala celkem osm příspěvků přednesených na mezinárodním sympoziu s názvem Demokratický exil ze zemí sovětského bloku ve Velké Británii. Sympozium se konalo na Anglo-americké vysoké škole v Praze za předsednictví hlavní pořadatelky prof. M. Polišenské v září 2009. U příležitosti konání sympozia převzal ředitel Centra prof. M. Trapl pozůsta-

¹ V předchozí Zprávě o činnosti Centra pro československá exilová studia ještě jedna z monografií nemohla být zmíněna, protože byla v tisku: HANZLÍK, František – KONEČNÝ, Karel: *Čs. vojenský exil pro obnovu demokracie v Československu po únoru 1948*. Brno 2009.

² NOVÁK, Josef: *Vzpomínky veterána*. Olomouc 2009; POLÁK, Arnošt: *Paměti*. Ed. Jan Machala. Olomouc 2009.

lost Josefa Jostena do inventáře olomouckého Centra. Jednalo se o dar syna Martina Jostena. Ve druhé hlavní části sborníku je zpřístupněna tištěná forma inventarizace archivního fondu, resp. pozůstalosti Eduarda Fuska. Fond převzalo Centrum v roce 2009 a byl odborně inventarizován Mgr. J. Pelikánovou a Mgr. L. Reitingerovou.³

Jeden z dílčích příspěvků výše uvedeného sborníku od prof. I. Bartečka a dr. J. Hastíka byl následně šířeji rozpracován a v roce 2010 publikován ve formátu samostatné odborné monografie.⁴ Monografie obsahuje paralelní texty v češtině a němčině a je vybavena obrazovými přílohami. Veřejná prezentace se uskutečnila v roce 2010 na FF UP a v galeriích v Olomouci a ve Vídni.

V rámci činnosti Centra odjela interní doktorantka Lucie Reitingerová v zimním semestru 2010 na studijní pobyt do Francie do Paříže. Získala stipendium francouzské vlády a finančně jí přispěl ještě spolek Amitié franco-tchéco-slovaque. Studovala na Univerzitě Paříž I. u prof. Antoina Marèse. L. Reitingerová se zabývá československou emigrací ve Francii v letech 1948–1989. Bádala ve francouzských archivech, zejména v archivu francouzského ministerstva zahraničních věcí, a uskutečnila řadu rozhovorů s českými emigranty.

Interní doktorantka Jitka Pelikánová se zúčastnila 25. kongresu SVU – Společnosti pro vědy a umění, který se konal na přelomu června a července 2010 v Táboře. Přednesla referát týkající se tématu její dizertační práce – Ženy, které odešly do emigrace v Kanadě a Spojených státech amerických po roce 1968. Představila částečné výsledky svého výzkumu, který je založen na metodě orální historie, a v diskuzi získala cenné rady a podněty pro další bádání.

V uvedeném období Centrum rozvíjelo spolupráci s řadou tuzemských i zahraničních institucí a spolků. Koncepce Centra přijatá v roce 2010 počítá s vydáním dalšího svazku ediční řady Emigrace v roce 2012, jakož i s pokračováním inventarizace a zpřístupňování dalších fondů, které spravuje.

doc. PhDr. Karel Konečný, CSc.
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc

³ J. Pelikánová a L. Reitingerová jsou od roku 2009 interní doktorantky na Katedře historie FF UP se specializací na československý demokratický exil v západní Evropě a ve Spojených státech amerických.

⁴ BARTEČEK, IVO – HASTÍK, JIŘÍ: *České umění v exilu – Wien. Tschechische Kunst im Exil*. Olomouc 2010.